

Standardi Ndërkombëtar i Raportimit Financiar 6

Kërkimet për Burime Minerare dhe Vlerësimi i tyre.

Ky version përshin ndryshimet të cilat rrjedhin nga SNRF-të e publikuara deri më datën 31 dhjetor 2006.

SNRF 6 *Kërkimet për Burime Minerare dhe Vlerësimi i tyre* u publikua nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare te Kontabilitetit në Dhjetor të vitit 2004.

SNRF 6 u ndryshua si më poshtë:

- Ndryshimet ne SNRF 1 dhe SNRF 6 (te publikuara në Qershor 2005)
- SNRF 8 *Sistemet Operacionale* (i publikuar në Nëntor 2006).

PERMBAJTJA

HYRJE	paragrafët 1–5
STANDARDI NDËRKOMBËTAR I RAPORTIMIT FINANCIAR 6 <i>KËRKIMET PËR BURIME MINERARE DHE VLERËSIMI I TYRE</i>	
OBJEKTIVI	1–2
OBJEKTI	3–5
NJOHJA ME AKTIVET E BURIMEVE MINERARE	6–7
Përjashtimi i përkohshëm i paragrafëve 11 dhe 12 nga Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit (SNK)	6–7
MATJA E AKTIVEVE TE BURIMEVE MINERARE	8–14
Matja në fazën e njohjes	8
Elementët e kostos së aktiveve minerare	9–11
Matja pas njohjes	12
Ndryshime në politikat kontabël	13–14
PARAQITJA	15–17
Klasifikimi i aktiveve minerare	15–16
Ri-klasifikimi i aktiveve minerare	17
ZHVLERËSIMI	18–22
Njohja dhe matja	18–20
Specifikimi i nivelit sipas të cilit kryhet përcaktimi i zhvlerësimit të aktiveve minerare	21–22
DHENIE INFORMACIONESH SHPJEGUESE	23–25
DATA E HYRJES NE FUQI	26
DISPOZITA TË PERKOHSHME	27
SHTOJCAT	
A Termat me përkufizim	
B Ndryshimet e bëra tek SNRF-të e tjera	
MIRATIMI I SNRF 6 NGA BORDI	
MIRATIMI I NDRYSHIMEVE NGA BORDI TË SNRF 1 DHE SNRF 6	
BAZA PER KONKLUZIONE	

Standardi Ndërkombëtar për Raportimin Financiar 6– *Kërkimet për Burime Minerare dhe Vlerësimi i tyre* (SNRF 6) – gjendet në paragrafët 1 – 27, dhe në Shtojcat A dhe B. Të gjithë paragrafët kanë të njëjtin rendesi. Paragrafët **e theksuar me shkronja të zeza** japin parimet kryesore. Termat e përcaktuara në Shtojcën A paraqiten *me shkronja të pjerrëta* kur shfaqen në Standard për herë të parë. Përkufizimet e termave të tjera jepen tek Fjalorthi për Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar. SNRF 6 duhet lexuar sipas kontekstit të objektivit që përmban dhe të Bazës për Konkluzione, Parathënies së Standardeve Ndërkombëtare të Raportimin Financiar dhe Kuadrit për Përgatitjen dhe Paraqitjen e Pasqyrave Financiare, SNK 8 Politikat Kontabël, Ndryshime në Vlerësimet Kontabël dhe Gabimet japin bazën për përzgjedhjen dhe zbatimin e politikave kontabël në mungesë të udhëzimeve specifike.

Hyrje

Arsyet e nxjerrjes së SNRF

- IN1 Bordi për Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit mori vendimin për të hartuar një Standard Ndërkombëtar për Raportimin Financiar (SNRF) për kerkimin dhe vlerësimin e burimeve Minerare për arsye se:
- (a) deri më tani nuk ka pasur asnjë SNRF që t'i adresojë specifikisht kontabilizimit të këtyre aktiviteteve dhe sepse ato janë përjashtuar nga SNK 38 Aktivët jo-materiale. Gjithashtu, të drejtat minerare dhe burimet minerare të tilla si nafta, gazi natyror dhe burime të tjera të ngjashme jo të ripërtërisht janë përjashtuar nga objekti i SNK 16 *Aktivët Afatgjatë Materiale*. Për rrjedhojë, në përputhje me paragrafët 10 – 12 të SNK 8 *Politikat Kontabël, Ndryshime në Vlerësimet Kontabël dhe Gabimet*, njësitë ekonomike iu kërkua të përcaktojnë politikën e tyre të kontabilitetit për kerkimin dhe vlerësimin e burimeve minerare.
  - (b) ka këndvështrime të ndryshme se si shpenzimet e kerkimit të burimeve minerare mund të kontabilizohen sipas SNRF-ve.
  - (c) praktikatat e kontabilitetit për aktivet e burimeve minerare, sipas kërkesave të organizmave të tjera rregullatore janë të shumëllojshme, dhe shpesh ndryshojnë nga praktika e sektorëve të tjerë për shpenzimet që mund të cilësohen si analoge (p.sh. praktikatat e kontabilizimit për kostot e punës kërkimore dhe zhvillimit, në përputhje me SNK 38).
  - (d) shpenzimet për kerkim dhe vlerësimi i tyre janë thelbësore për njësitë ekonomike me aktivitet nxjerrës.
  - (e) një numër gjithmonë e në rritje njësitësh ekonomike që bëjnë shpenzime për kerkim i paraqesin pasqyrat financiare në pajtueshmëri me SNRK-të, dhe shumë të tjera pritët ta bëjnë këtë nga viti 2005 e në vazhdim.
- IN2 Organizata paraardhëse e Bordit, Komiteti për Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit, në vitin 1998 ngriti një Komitet Drejtues për të kryer punën paraprake mbi kontabilitetin dhe raportimin financiar sipas njësitë ekonomike puna e të cilave konsistonte në aktivitet nxjerrës. Në Nëntor të vitit 2000, Komiteti Drejtues botoi 'Shkresë Problematikash - *Industritë Nxjerrëse*'.
- IN3 Në Korrik të vitit 2001, Bordi deklaroi se projekti do të niste sërish nga e para vetëm kur ta lejonte koha sipas rendit të ditës. Megjithatë Bordi pohoi rëndësinë e kontabilizimit të veprimtarive nxjerrëse në përgjithësi, në Shtator të vitit 2002 u vendos që analiza e hollësishme e kërkuar për këtë projekt, përfundi i një zgjidhjeje të përshtatshme nga strukturat përkatëse, dhe kryerja e procesit normal të punës së Bordit në kohë për zbatimin e ndryshimeve përpara se shumë njësi ekonomike të tjera të zbatonin SNRF-të në vitin 2005 nuk mund të ishin të realizueshme.
- IN4 Objektivat e Bordit për këtë fazë të projektit për aktivitetet nxjerrëse janë:
- (a) të kryhen përmirësime të kufizuara në praktikatat e kontabilitetit për shpenzimet e kerkimit, pa kërkuar ndryshime madhore që mund të hidhen poshtë në momentin kur Bordi të ndërmarrë një rishikim të plotë të praktikave të kontabilitetit që përdorin njësitë ekonomike me aktivitet nxjerrës për kerkimin dhe vlerësimin e burimeve minerare.
  - (b) të specifikohen rrethanat ku njësitë ekonomike që njohin aktivet e kerkimit dhe vlerësimin e tyre duhet t'i testojnë këto aktive sipas SNK 36 *Zhvlerësimi i Aktiveve*.
  - (c) t'u kërkohet njësitë ekonomike që kryejnë kerkimin dhe vlerësimin e burimeve minerare të japin informacione shpjeguese rreth aktiveve të burimeve minerare në nivelin sipas të cilit këto aktive janë përcaktuar për zhvlerësim, dhe nëse nga këto zhvlerësime njihet ndonjë humbje.

Cilësitë kryesore të SNRF

- IN5 SNRF-ja:
- (a) lejon që njësitë ekonomike të zhvillojnë një politikë kontabël për aktivet minerare dhe vlerësimin e tyre pa shqyrtuar specifikat e kërkesave të paragrafëve 11 dhe 12 të SNK 8. Kështu, një njësi ekonomike që adopton SNRF 6 mund të vazhdojë të përdorë politikën kontabël të zbatuar menjëherë para adoptimit të SNRF-së. Kjo përfshin vazhdimësinë e përdorimit të praktikave të njohjes që janë pjesë e këtyre politikave kontabël.
  - (b) i kërkon njësitë ekonomike që njohin aktivet minerare të kryejnë një test zhvlerësimi i tyre për ato aktive kur faktorët dhe rrethanat sugjerojnë se vlera kontabël e këtyre aktiveve tejkalon sasinë e rikuperueshme.

- (c) jep ndryshimet në njohjen e zhvlerësimit të tyre nga sa përmendet në SNK 36, por zhvlerësimin e tyre e mat me standardin sipas të cilit njihet.

Standardi Ndërkombëtar i Raportimit Financiar 6

Kërkimet për Burime Minerare dhe Vlerësimi i tyre

Objektivi

- 1 Objektivi i këtij SNRF-je specifikimi i raportimit financiar të *kerkimit dhe vlerësimi i burimeve minerare*.
- 2 Në veçanti, SNRF-ja synon:
  - (a) përmirësime të kufizuara të praktikave ekzistuese kontabël për shpenzimet e *kerkimit dhe vlerësimin e tyre*.
  - (b) njësitë ekonomike që identifikojnë aktivet minerare të kërkuara dhe vlerësuara duhet të përcaktojnë zhvlerësimin e këtyre aktiveve sipas SNK 36 *Zhvlerësimi i Aktiveve*.
  - (c) zbulimet që identifikojnë dhe shpjegojnë shumat në pasqyrat financiare të njësive ekonomike, të cilat lindin nga kerkimi dhe vlerësimi i tyre i burimeve minerare, dhe i ndihmojnë përdoruesit e këtyre pasqyrave të kuptojnë shumat, vendosjen në kohë dhe sigurinë e fluksit të mjeteve monetare në të ardhmen nga çdo aktiv i njohur mineral.

Objekti

- 3 Një njësi ekonomike do të zbatojë SNRF-në për çdo shpenzim të bërë për kerkim dhe vlerësim.
- 4 SNRF-ja nuk i adresohet aspekteve të tjera të kontabilitetit të njësive ekonomike që merren me kerkimin dhe vlerësimin e burimeve minerare.
- 5 Njësia ekonomike nuk do ta zbatojë këtë SNRF për shpenzimet e bëra:
  - (a) përpara kerkimit dhe vlerësimit të tyre të burimeve Minerare, si për shembull shpenzimeve të bëra përpara se njësia ekonomike të gëzojë të drejtën ligjore për kerkimin në një fushe të caktuar.
  - (b) pasi të demonstrohet aftësia teknike dhe qëndrueshmëria tregtare për nxjerrjen e burimit mineral.

Njohja e aktiveve të kerkimit dhe vlerësimi i tyre.

Përfashtim i përkohshëm nga SNK 8 paragrafët 11 dhe 12

- 6 Një njësi ekonomike, gjatë zhvillimit të politikave të veta kontabël të njohjes së aktiveve të kerkimit dhe vlerësimi i tyre do të zbatojë paragrafin 10 të SNK 8 *Politikat Kontabël, Ndryshime në Vlerësimet Kontabël dhe Gabimet*.
- 7 Paragrafët 11 dhe 12 të SNK 8 specifikojnë burimet e kërkesave dhe udhëzimeve autoritare që duhet të shqyrtojnë menaxhimi gjatë përpilimit të një politike kontabël për një ze, nëse asnjë SNRF nuk gjen zbatim specifikisht për atë ze. Në zbatim të paragrafëve 9 dhe 10 më poshtë, ky SNRF çliron njësinë ekonomike nga çdo përgjegjësi për zbatimin e këtyre paragrafëve tek politikat e veta kontabël të njohjes dhe matjes së aktiveve minerare.

Matja e aktiveve minerare

Matja dhe Njohja

- 8 Aktivet minerare do të maten me kosto.

Elementet e koston së aktiveve të kerkimit

- 9 Një njësi ekonomike e përcakton politikën e vet kontabël duke specifikuar se cilat shpenzime mund të njihen si aktive kerkimi dhe vlerësimi, duke e zbatuar sistematikisht kete politikë. Në dhënien e këtij përcaktimi, një njësi ekonomike shqyrton deri në ç' shkallë mund të lidhen shpenzimet me gjetjen e burimeve minerare specifike. Më

poshtë paraqiten shembuj të shpenzimeve që mund të përfshihen në matjen paraprake të aktiveve minerare të kërkuara dhe vlerësuara (lista nuk është as e plotë as në detaje):

- (a) marrja e të drejtës për kerkim;
  - (b) studimet topografike, gjeologjike, gjeokimike dhe gjeofizike;
  - (c) gjurmimet kerkuese;
  - (d) hapja e puseve;
  - (e) marrja e kampioneve; dhe
  - (f) aktivitetet që lidhen me vlerësimin e aftësisë teknike dhe qëndrueshmërisë tregtare të nxjerrjes së burimit minerar.
- 10 Shpenzimet që lidhen me zhvillimin e burimeve minerare nuk do të njihen si aktive kerkimi dhe vlerësimi. *Kuadri dhe SNK 38 Aktivitetet e patrupëzuara* japin udhëzime për njohjen e aktiveve që krijohen nga zhvillimi.
- 11 Sipas SNK 37 *Provizionet, Pasivët Rezerve dhe Aktivët Rezervë në një njësi ekonomike* pranon çdo kusht për heqjen dhe restaurimin, që ka ndodhur në një periudhë të caktuar si pasojë e kryerjes së kerkimit dhe vlerësimit të burimeve minerare.

Matja pas Njohjes

- 12 Pas njohjes, një njësi ekonomike do të aplikojë tek aktivet minerare të kërkuara dhe vlerësuara të tyre, metodën e vlerësimit me kosto ose me rivlerësim të tyre. Në rast se aplikohet modeli i rivlerësimit të tyre (metoda e paraqitur tek SNK 16 *Pasuritë e paluajtshme, Pajisjet dhe Makineritë* ose tek SNK 38) duhet të jetë e standardizuar me klasifikimin e aktivitetit (shihni paragrafin 15).

Ndryshime në politikat kontabël

- 13 Një njësi ekonomike mund të dojë të ndryshojë politikat e veta kontabël të shpenzimeve të kerkimit të burimeve minerare në rast se ky ndryshim i bën pasqyrat financiare më të përshtatshme për nevojat e përdoruesve në marrjen e vendimeve ekonomike, dhe jo më pak, por më shumë të besueshme, për këto nevoja. Njësia ekonomike gjykon për përshtatshmërinë dhe besueshmërinë e tyre sipas kriterit të SNK 8.
- 14 Për të argumentuar ndryshimet në politikat kontabël të shpenzimeve për kerkim dhe vlerësim, njësia ekonomike duhet të demonstrojë se ndryshimi i sjell pasqyrat financiare më pranë përmbushjes së kriterëve të SNK 8. Nuk është nevoja që ndryshimi të arrijë një përmbushje të plotë të këtyre kriterëve.

Paraqitja

Klasifikimi i aktiveve minerare të kërkuara dhe vlerësuara

- 15 Në varësi të natyrës së aktiveve, një njësi ekonomike do t'i klasifikojë aktivet për kerkim dhe vlerësim si materiale dhe jo-materiale, dhe ta zbatojë në përputhje me këtë klasifikim.
- 16 Disa aktive kerkimi dhe vlerësimi trajtohen si jo-materiale (psh. të drejtat për gjurmim), ndërsa të tjerat si materiale (psh. mjetet motorike dhe pajisjet për gjurmim). Shuma që reflekton amortizimin është pjesë e kostos së aktivitetit jo-material deri në piken kur aktiviteti material konsumohet për krijimin e një aktiviteti jo-material. Megjithatë, përdorimi i një aktiviteti material për krijimin e një aktiviteti jo-material nuk e shndërron aktivitetin material në një aktivitet jo-material.

Ri-klasifikimi i aktiveve minerare të kërkuara dhe vlerësuara

- 17 Një aktiv kerkimi dhe vlerësimi i tyre nuk klasifikohet më si i tillë nëse janë të demonstrueshëm aftësia teknike dhe qëndrueshmëria tregtare. Para klasifikimit, aktivet minerare të kërkuara dhe vlerësuara do të testohen për zhvlerësime, dhe çdo humbje e shkaktuar nga zhvlerësimi i tyre do të njihet.

Zhvlerësimi

Njohja dhe Matja

- 18 Aktivet minerare të kërkuara dhe vlerësuara do të vërehen për zhvlerësime nëse faktet dhe rrethanat sugjerojnë se vlera kontabël e një aktivi kerkimi dhe vlerësimi mund të tejkalojë shumën e rikuperueshme. Kur faktet dhe rrethanat sugjerojnë se vlera kontabël tejkalon shumën e rikuperueshme, një njësi ekonomike do të mate, prezantojë dhe japë informacione shpjeguese sipas SNK 36 për çdo humbje të shkaktuar nga zhvlerësimi i tyre, përveç rastit të përmendur në paragrafin 21 më poshtë.
- 19 Vetëm për qëllim të aktiveve minerare të kërkuara dhe vlerësuara, në vend të paragrafëve 8–17 të SNK 36 do të zbatohet paragrafi 20 i kësaj SNRF-je kur njihet mundësia e zhvlerësimit të një aktivi kerkimi dhe vlerësimi. Paragrafi 20 përdor termin ‘aktive’ por zbatohet në mënyrë të barazvlefshme për të ndarë aktivet minerare të kërkuara dhe vlerësuar minerare të kërkuara dhe vlerësuara nga njësitë gjeneruese të mjeteve monetare.
- 20 Një apo më shumë nga faktet dhe rrethanat e mëposhtme tregojnë se një njësi ekonomike duhet të testojë nëse ka zhvlerësime tek aktivet minerare të kërkuara dhe vlerësuar minerare të kërkuara dhe vlerësuara (lista nuk është e fundme):
- (a) ka mbaruar gjatë periudhës apo do të mbarojë në të ardhmen e afërt, dhe nuk pritet të rinovohet periudha gjatë të cilës njësi ekonomike ka të drejtën e kerkimit në një fushë të caktuar.
  - (b) nuk janë buxhetuar apo planifikuar shpenzimet thelbësore për kerkim dhe vlerësim të mëtejshëm të burimeve minerare në fushat e caktuara.
  - (c) kerkimi dhe vlerësimi i burimeve minerare në një fushë të caktuar nuk kanë sjelle deklarinë e sasive të burimeve materiale me qëndrueshmëri tregtare, dhe njësi ekonomike merr vendimin t’i ndërpresë këto aktivitete në këtë fushë.
  - (d) ekzistojnë të dhëna të mjaftueshme për të treguar se, edhe pse zhvillimi në fushën specifike ka mundësi të vazhdojë, vlera kontabël e aktiveve minerare të kërkuara dhe vlerësuara mund të mos rikuperohet plotësisht nga zhvillimi i suksesshëm apo shitjet.

Ne secilin prej këtyre rasteve, njësi ekonomike do të kryejë test zhvlerësimi në përputhje me SNK 36. Sipas SNK 36, çdo humbje ekonomike nga zhvlerësimi i tyre njihet si shpenzim.

Specifikimi i nivelit sipas të cilit bëhet vlerësimi për zhvlerësimet e aktiveve minerare të kërkuara dhe vlerësuara

- 21 Një njësi ekonomike e përcakton politiken kontabël për alokimin e aktiveve tminerare të kërkuara dhe vlerësuar minerare të kërkuara dhe vlerësuara në njësi ose grupe njësishe që gjenerojnë mjete monetare, me qëllim që të vërehet nëse këto aktive janë zhvlerësuar. Çdo njësi apo grup njësishe që gjeneron mjete monetare ku vendosen aktivet minerare të kërkuara dhe vlerësuar minerare të kërkuara dhe vlerësuara nuk do të jepen më të mëdha sesa segmenti operacional që përcaktohet në përputhje me SNRF 8 *Segmentet operationale*.
- 22 Niveli i përcaktuar nga njësi ekonomike për testimin nëse ka zhvlerësime në aktivet minerare të kërkuara dhe vlerësuar minerare të kërkuara dhe vlerësuara mund të përbajë një apo më shumë njësi që gjenerojnë mjete monetare.

Dhënia e informacioneve shpjeguese

- 23 Një njësi ekonomike do japë informacionin që identifikon dhe shpjegon shumat e njohura në pasqyrat financiare, të cilat janë krijuar nga kerkimi dhe vlerësimi i burimeve minerare.
- 24 Për t’iu përmbytur paragrafit 23, një njësi ekonomike duhet të spjegojë:

- (a) Politikat e veta kontabël të shpenzimeve minerare të kërkuara dhe vlerësuara duke përfshirë njohjen e aktiveve minerare të kërkuara dhe vlerësuara.
  - (b) shumen e aktivitetit, pasivitetit, të ardhurave dhe shpenzimeve, sistemit operacional dhe fluksit të mjeteve monetare për investim që krijohen nga kerkimi dhe vlerësimi i burimeve minerare.
- 25 Një njësi ekonomike duhet t'i trajtojë aktivet minerare të kërkuara dhe vlerësuar minerare të kërkuara dhe vlerësuar si një klase e veçantë aktivesh dhe të beje deklarimet e kërkuara nga SNK 16 ose SNK 38 në përputhje me mënyrën e klasifikimit të aktiveve.

Data e hyrjes në fuqi

- 26 Një njësi ekonomike do ta zbatojë këtë SNRF për periudha vjetore që fillojnë në datë 1 Janar 2006 ose pas kësaj date. Nuk këshillohet përdorimi i zbatimeve të mëparshme. Nëse një njësi ekonomike e zbaton SNRF-ne për një periudhë që fillon përpara datës 1 Janar 2006, ajo duhet ta deklarojë këtë fakt.

Dispozita të përkohshme

- 27 Nëse një kërkesë e caktuar e paragrafit 18 sipas informacionit krahasues, që lidhet me periudhat vjetore që fillojnë përpara datës 1 Janar 2006 është e pazbatueshme, njësi ekonomike do ta deklarojë këtë fakt. SNK 8 jep shpjegimin e termit 'i pazbatueshëm'.

Shtojcë A

Termet e përcaktuar

Kjo shtojcë është pjesë përbërëse e SNRF-së.

Aktivitet minerare të kërkuara dhe vlerësuar minerare të kërkuara dhe vlerësuar

Shpenzimet minerare të kërkuara dhe vlerësuar minerare të kërkuara dhe vlerësuar të njohura si aktive në përputhje me politikat kontabël të njësisë ekonomike.

Shpenzimet minerare të kërkuara dhe vlerësuar minerare të kërkuara dhe vlerësuar

Shpenzimet e njësisë ekonomike lidhur me **kerkimin dhe vlerësimin e burimeve minerare** përpara se të jete demonstruar aftësia teknike dhe qëndrueshmëria tregtare e nxjerrjes së burimit mineral.

Kërkimi dhe vlerësimi i burimeve Minerare

Kërkimi për burime minerare, ku përfshihen mineralet, nafta, gazi natyror dhe burime të ngjashme të pa-ripërtërishme pasi njësisë ekonomike të gëzojë të drejtën ligjore për kerkim në një fushe të caktuar, si dhe përcaktimi i aftësisë teknike dhe qëndrueshmërisë tregtare të nxjerrjes së këtyre burimeve minerare.

Shtojca B

Ndryshime tek SNRF-te e tjera

Ndryshimet në këtë shtojce gjejnë zbatim për periudhat vjetore që fillojnë në date 1 Janar 2006, apo pas kësaj date. Nëse një njësi ekonomike e zbaton këtë SNRF për një periudhe para kësaj date, këto ndryshime gjejnë zbatim edhe për atë periudhe.

* * * * *

Ndryshimet që përmban kjo shtojce në momentin e botimit të kësaj SNRF-je në vitin 2004, janë përfshirë në shpalljet përkatëse të publikuara në këtë volum.

Miratimi i SNRF 6 nga Bordi

Standardi Ndërkombëtar i Raportimit Financiar 6 *Kerkimi dhe Vlerësimi i Burimeve Minerare* u miratua për botim nga 10 prej 14 anëtarëve të Bordit të Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit. Z. Garnett, z. Leisenring, z. McGregor dhe z. Smith, votuan kundër. Opinionet e tyre kundërshtuese janë reflektuar pas pikës Baze për Konkluzione.

Z. David Tweedie

Kryetar

Thomas E Jones

Nën-Kryetar

Mary E Barth

Hans-Georg Bruns

Anthony T Cope

Jan Engström

Robert P Garnett

Gilbert Gélard

James J Leisenring

Warren J McGregor

Patricia L O'Malley

John T Smith

Geoffrey Whittington

Tatsumi Yamada

Miratimi i ndryshimeve të SNRF 1 dhe SNRF 6 nga Bordi

Këto ndryshime të Standardit Ndërkombëtar të Raportimit Financiar 1 *Adoptimi për here të pare i Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar* dhe Standardi Ndërkombëtar i Raportimit Financiar 6 *Kerkimi i Burimeve Minerare dhe Vlerësimi i tyre* u miratuan për botim nga të 14 anëtarët e Bordit të Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit

Z. David Tweedie

Kryetar

Thomas E Jones

Nën-Kryetar

Mary E Barth

Hans-Georg Bruns

Anthony T Cope

Jan Engström

Robert P Garnett

Gilbert Gélard

James J Leisenring

Warren J McGregor

Patricia L O'Malley

John T Smith

Geoffrey Whittington

Tatsumi Yamada

PERMBAJTJA*paragrafët***BAZA PER KONKLUSIONE MBI****SNRF 6 KËRKIMET PËR BURIME MINERARE DHE VLERËSIMI I TYRE****HYRJE****BC1****ARSYET E NXJERRJES SË SNRF****BC2–BC5****OBJEKTI****BC6–BC8****PERKUFIZIMI I AKTIVEVE TË KERKIMIT DHE VLERESIMIT****BC9–BC16****Shpenzimet e bëra përpara kerkimit për burime minerare dhe vlerësimi i tyre****BC10–BC13****Përkufizime të veçanta të termave ‘kerkim’ dhe ‘vlerësim’****BC14–BC15****Burimet minerare****BC16****NJOHJA E AKTIVEVE MINERARE TË KËRKUARA DHE VLERËSUARA****BC17–BC31****Përjashtim i përkohshëm nga SNK 8 paragrafët 11 dhe 12****BC17–BC23****Elementet e kostos së aktiveve të kerkimit dhe vlerësimi i tyre****BC24–BC28****Matja pas Njohjes****BC29–BC31****PREZANTIMI I AKTIVEVE TË KERKIMIT DHE VLERESIMI I TYRE****BC32–BC34****ZHVLERESIMI I AKTIVEVE TË KERKIMIT DHE VLERËSIMI I TYRE****BC35–BC48****Përcaktimi i zhvlerësimit****BC36–BC39****Shkalla sipas të cilës behet zhvlerësimi****BC40–BC47****Anulimi i humbjeve nga zhvlerësimi****BC48****NDRYSHIME NË POLITIKAT KONTABËL****BC49****DHENIE INFORMACIONESH SHPJEGUESE****BC50–BC57****Rezervat tregtare****BC55****Etapat pas kerkimit dhe vlerësimit****BC56****Harku kohor i projektit****BC57****DATA E HYRJES NE FUQI****BC58****TRANSICIONI****BC59–BC65A****PERMBLEDHJE E NDRYSHIMEVE NGA ED 6****BC66****OPINIONET KUNDERSHTUESE NDAJ SNRF 6**

Baza për Konkluzione mbi SNRF 6

Kërkimet për Burime Minerare dhe Vlerësimi i tyre

Kjo Bazë për konkluzione i është bashkangjitur SNRF 6, por nuk është pjesë e saj.

Hyrje

- BC1 Baza për konkluzione përmbledh shqyrtimet që ka bërë Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit për të arritur në konkluzionet e paraqitura të SNRF 6 *Kërkimet për Burime Minerare dhe Vlerësimi i tyre i tyre*. Disa anëtarë të Bordit i kanë dhënë peshë më të madhe disa prej faktorëve.

Arsyet e nxjerrjes së SNRF

- BC2 Paragrafët 10–12 të SNK 8 *Politikat Kontabël, Vlerësimet Kontabël dhe Gabimet* specifikojnë hierarkinë e kriterëve që duhet të përdorë një njësi ekonomike gjatë hartimit të politikave kontabël në rastin kur asnjë SNRF nuk gjen zbatim në mënyrë specifike në këto zëra. Pa përjashtimet e cilësuar nga SNRF 6, një njësi ekonomike që zbaton SNRF-te në vitin 2005 duhet të përcaktojë nëse politikat e saj kontabël mbi kërkimet për burime minerare dhe vlerësimin e tyre i përmbushin këto kërkesa. Në mungesë të udhëzimeve, mund të ketë pasiguri rreth asaj se çfarë mund të konsiderohet si e pranueshme. Përcaktimi se çfarë shihet si e pranueshme mund të jetë i kushtueshëm, ndërsa disa njësi ekonomike mund të kenë bërë ndryshime madhore në 2005, të ndjekura nga ndryshime të tjera thelbësore, kur Bordi të kompletojë punën rishikuese për kontabilitetin e aktiviteteve nxjerrëse.
- BC3 Për të shmangur çorientimet aktuale të përdoruesve dhe hartuesve të këtij dokumenti, Bordi propozoi që të zbutet kërkesa që njësitë ekonomike të ndryshojnë politikat kontabël ekzistuese për aktivet minerare të kërkuara dhe vlerësuarminerare të kërkuara dhe vlerësuar. Bordi e beri këtë:
- (a) Duke krijuar një përjashtim të përkohshëm nga pjesë të hierarkisë së SNK 8 që specifikojnë kriterin që përdor njësi ekonomike gjatë hartimit të politikës së vet kontabël, nëse në këtë aktivitet nuk gjen zbatim asnjë SNRF.
  - (b) Duke kufizuar ndikimin e këtij përjashtimi nga hierarkia me ane të njohjes të shpenzimeve që do të përfshihen apo përjashtohen nga aktivet minerare të kërkuara dhe vlerësuarminerare të kërkuara dhe vlerësuar. Gjithashtu, kërkohet që çdo aktiv kerkimi dhe vlerësimi të vërehet nëse ka zhvlerësime.
- BC4 Propozimet e Bordit u botuan në Janar 2004. Afati përfundimtar për dhënien e komenteve mbi Projekt Paraqitje 6 *Kërkimet për Burime Minerare dhe Vlerësimi i tyre i tyre* ishte 16 Prill 2004. Bordi mori 55 letra me komente.
- BC5 Ne Prill 2004, Bordi miratoi një projekt studimor që do të kryhej nga stafi i vendeve standard-vënësë. Australia, Kanadaja, Norvegjia dhe Afrika e Jugut do t'i adresoheshin kontabilizimit të aktiviteteve nxjerrëse në përgjithësi. Skuadra e projektit studimor do të ndihmohej nga një panel këshillimor, ku përfshiheshin industrialistë (sektorët e naftës, gazit natyror dhe minierave), firma kontabiliteti, përdorues dhe rregullatorë të letrave me vlerë nga e gjithë bota.

Objekti

- BC6 Sipas Bordit, edhe pse asnjë SNRF nuk i është adresuar në mënyrë të drejtpërdrejtë aktiviteteve nxjerrëse, të gjitha SNRF-te (përfshi Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit dhe Interpretimet) gjejnë zbatim tek njësitë ekonomike të angazhuara me kërkimet për burime minerare dhe vlerësimin e tyre, meqë japin një deklaratë pa rezerva për përmbushjen e SNRF-ve sipas SNK 1 *Paraqitja e Pasqyrave Financiare*. Rrjedhimisht, këto njësi ekonomike duhet të zbatojnë çdo SNRF.
- BC7 Disa përgjigje rreth Projekt Paraqitjes 6 e nxitën Bordin që të hartojë standarde për fazat e tjera të procesit të kerkimit dhe vlerësimit të burimeve minerare, përfshi aktivitetet që ndodhin përpara kerkimit (për shembull aktivitetet që i paraprijnë kërkimeve për burime minerare dhe vlerësimit të tyre) dhe aktiviteteve të zhvillimit (për shembull aktivitetet që kryhen pasi të jete të demonstrueshme aftësia teknike dhe qëndrueshmëria tregtare e nxjerrjes së një burimi mineral). Bordi vendosi që kjo gjë të mos kryhej për dy arsye. Së pari, ai nuk donte të jepte gjykime paraprake të cilat do të influenconin mbi rishikimin e plotë të kontabilizimit të këtyre aktiviteteve. Së dyti, Bordi arriti në përfundimin se, nga përkufizimet e *Kuadrit* për aktivet dhe shpenzimet, politikat e duhura kontabël për aktivitetet para-kerkuese mund të hartohen në zbatim të SNRF-ve ekzistuese, në zbatim të parimeve të përgjithshme të njohjes së aktivitetit sipas SNK 16 *Aktivitet Afatgjatë Materiale* dhe SNK 38 *Aktivitet jo-materiale*.

- BC8 Bordi gjithashtu vendosi që objekti i SNRF 6 të mos shkonte përtej propozimeve të Projekt Paraqitjes 6, sepse kryerja e një pune të tillë do të kërkonte një proces shtesë, mundësisht duke përfshirë një tjetër projekt paraqitje. Sipas këndvështrimit të shumë njësisë ekonomike të angazhuara me aktivitete nxjerrëse, të cilave iu kërkohej zbatimi i SNRF-ve nga data 1 Janar 2005, Bordi mori vendimin që nxjerrja e këtij udhëzimi të mos vonohej për shkak të zgjerimit të mëtejshëm të objektit të kësaj SNRF-je përtej kerkimit të burimeve minerare dhe vlerësimit të tyre.

Përkufizimi i aktiveve të kerkimit dhe vlerësimi i tyre

- BC9 Shumë reagues ndaj Projekt Paraqitjes 6 ranë dakord me përkufizimin e Bordit për aktivet e kerkimit dhe vlerësimin e tyre, megjithatë, ata kërkuar ndryshime apo shtjellime në mënyrë që qëllimet e Bordit të shfaqeshin më qartë:
- (a) disa reagues i kërkuar Bordit të bëjë dallimin e shpenzimeve të kerkimit nga shpenzimet përpara fillimit të kerkimit.
  - (b) Të tjerë i kërkuar Bordit që aktivitetet e kerkimit të përkufizohen veçmas nga ato të vlerësimit të tyre, duke treguar profilet e ndryshme të riskut të këtyre aktiviteteve, apo kërkesat e autoriteteve të tjera.
  - (c) të tjerë i kërkuar Bordit të japë udhëzime të mëtejshme se çfarë cilësohet si burime minerare, kryesisht shembuj që tregojnë se çfarë cilësohet si rezervë minerare.

Shpenzimet e bëra përpara kërkimeve për burime minerare dhe vlerësimi i tyre

- BC10 Reaguesit dukeshin të shqetësuar për faktin se Bordi, me dhënien e përcaktimeve të shpenzimeve minerare të kërkuara dhe vlerësuara, po zgjeronte objektin e propozimeve për të përfshirë shpenzimet e bëra përpara marrjes së të drejtës ligjore për eksplorim në një fushe të caktuar. Disa shprehën shqetësimin se një shtrirje e tillë mund t'i hapte rrugë njohjes së shpenzimeve të tilla si aktive; të tjerë e pëlqyen këtë rezultat. Gjatë hartimit të SNRF 6, Bordi nuk mundi të identifikojë ndonjë arsye përse *Kuadri* nuk mund të gjente zbatim tek shpenzime të tilla.
- BC11 Bordi mori vendimin të mos përkufizonte shpenzimet e bëra para marrjes së të drejtës, dhe shpenzimet përpara kerkimit. Megjithatë, SNRF-ja sqaron se shpenzimet e bëra përpara se njësi ekonomike të marrë të drejtën ligjore për kerkime në një fushe të caktuar, nuk cilësohen si shpenzime kerkimi dhe vlerësimi, dhe si të tilla janë jashtë objektit të kësaj SNRF-je.
- BC12 Bordi ngriti çështjen se zbatimi i duhur i SNRF-ve mund të kërkojë që shpenzimet përpara blerjes së të drejtës, të cilat lidhen me blerjen e një aktivi jo-material (psh. shpenzimet që i ngarkohen drejtpërdrejt blerjes së licencës për kerkim) mund të njihen si pjese e aktivitetit jo-material në pajtueshmëri me SNK 38. Paragrafi 27(a) i SNK 38 shpreh se kostoja e një aktivi jo-material të blerë më vete përfshin çmimin e blerjes, ku futen taksat e importit dhe taksat e pakthyeshme të blerjes, si dhe disa kosto të ngarkueshme drejtpërdrejt.
- BC13 Në mënyrë të ngjashme, Bordi kupton se shpenzimet e bëra përpara kërkimeve për burime minerare dhe vlerësimit të tyre zakonisht nuk lidhen me ndonjë pronë minerare të caktuar, dhe si të tilla, mund të cilësohen si shpenzime sipas natyrës së tyre. Megjithatë, këto shpenzime duhet të dallohen nga shpenzimet për infrastrukturën - për shembull rrugët e hyrjes (në kantier) — të nevojshme në mënyrë që të vijnë puna kerkimore. Shpenzime të tilla duhet të njihen si aktive afatgjata materiale, në përputhje me paragrafin 3 të SNK 16.

Përkufizime të veçanta për termat ‘kerkim’ dhe ‘vlerësim’

- BC14 Disa reagues i kërkuar Bordit të jepte përkufizime të veçanta për termat ‘kerkim’ dhe ‘vlerësim’. Bordi shqyrtoi përdorimin e përkufizimeve të dhëna tek Shkresë Problematikash - *Industritë Nxjerrëse* në Nëntor 2000, e publikuar nga paraardhësi i vet, Bordi i Komitetit Ndërkombëtar të Standardeve të Kontabilitetit, meqë këto përkufizime mund të ishin të pranueshme për shumë nga reaguesit, veçanërisht meqë bazohen në përkufizimet e përdorura disa vite më parë për sektorët e minierave, naftës dhe gazit.
- BC15 Bordi arriti në përfundimin se dallimi ndërmjet ‘vlerësimit’ dhe ‘kerkimit’ nuk do ta përmirësonte SNRF-në. Kerkimi dhe vlerësimi i tyre kontabilizohen në të njëjtën mënyrë.

Burimet minerare

- BC16 Disa reagues i kërkuar Bordit të përkufizojë më saktë burimet minerare. Bordi arriti në përfundimin se, për qëllim të kësaj SNRF-je, ky saktësim nuk ishte i nevojshëm. Termat e renditura në përkufizimin e kërkimeve për burime minerare dhe vlerësimit të tyre ishin mëse të mjaftueshme për të përcjellë qëllimet e Bordit.

Njohja e aktiveve të kerkimit dhe vlerësimi i tyre

Përfundim i përkohshëm nga SNK 8 paragrafët 11 dhe 12

- BC17 Njësitë ekonomike që merren me kërkimet për burime minerare dhe vlerësimin e tyre ndjekin një shumëllojshmëri praktikash kontabël. Këto praktika variojnë nga shtyrjet në bilanc të pothuajse të gjitha shpenzimeve për kerkim dhe vlerësim, deri tek njohja e këtyre shpenzimeve si fitim apo humbje, sipas llojit. SNRF-ja lejon vazhdimin e këtyre praktikave të ndryshme financiare. Duke patur parasysh larminë e tyre, disa reagues të Projekt Parazitës 6 kundërshtuan çdo përfundim nga paragrafët 11 dhe 12 të SNK 8. Këta reagues shprehën shqetësimin se njësitë ekonomike në dukje mund të japin përshtypjen se veprojnë sipas SNRF-ve, kur në fakt nuk janë në përputhje me objektivat e konstatuara të SNKB-së, domethënë, t'i japin përdoruesve të pasqyrave financiare informacione financiare me cilësi të lartë, transparencë dhe objekt për krahasim. Bordi nuk pranoi përfundimin nga pjesët e SNK 8, por e ndërmori këtë hap për të minimizuar shpërqëndrimin, veçanërisht në vitin 2006 (ose 2005, për ato njësi ekonomike që e zbatojnë që në fillim SNRF-në), si për përdoruesit (p.sh. mungesën e vazhdueshmërisë së të dhënave të tendencave) ashtu edhe për përgatitësit e tyre (p.sh. ndryshimet e sistemeve).
- BC18 SNRF 4 *Kontratat e Sigurimit* jep një përfundim të përkohshëm nga paragrafët 10–12 të SNK 8. ky përfundim është me i madh sesa tek SNRF 6 sepse SNRF 4 le mënjanë shumë aspekte domethënëse të kontabilitetit për kontratat e sigurimit deri në fazën e dytë të projektit të Bordit mbi këtë çështje. Kërkesa për zbatimin e paragrafit 10 të SNK 8 për kontratat e sigurimit do të kishte efekte më të thella dhe siguresit duhej t'i përgjigjeshin çështjeve të tilla si kompletimi, mbivlerësimi i përmbajtjes mbi formën dhe neutraliteti. Në dallim nga kjo, SNRF 6 lë pa përgjigje vetëm një gamë të ngushtë çështjesh, dhe Bordi e pa të arsyeshme që përfundimi nga paragrafi 10 i SNK 8 ishte i panevojshëm.
- BC19 Projekt Parazitja 6 qartësoi se qëllimi i Bordit ishte të pezullonte vetëm paragrafët 11 dhe 12 të SNK 8, duke nënkuptuar se paragrafi 10 gjen zbatim në rastet kur një njësi ekonomike përcakton politikat kontabël për aktivet e kerkimit dhe vlerësimin e tyre. Megjithatë, nga disa komente të marra, dukej qartë që qëllimet e Bordit nuk ishin kuptuar siç duhet. Për rrjedhojë, SNRF-ja përmban një deklaratë specifike ku përcaktohet se përputhshmëria me paragrafin 10 të SNK 8 është e detyrueshme.
- BC20 Reaguesit që kundërshtuan propozimet e Bordit në Projekt Parazitjen 6, ku lejohet që disa praktika kontabël të vazhdojnë të funksionojnë, e patën të vështirë të bëjnë një dallim të dukshëm ndërmjet kërkimeve për burime minerare dhe vlerësimit të tyre, dhe kërkimeve shkencore. Të dyja këto aktivitete janë të kushtueshme dhe mund të përmbajnë risqe domethënëse dështimi. Këta reagues mund të mbështesnin futjen e kërkimeve për burime minerare dhe vlerësimin e tyre brenda objektit të SNK 16 dhe SNK 38. Bordi gjithashtu shpreh të njëjtin shqetësim se praktikat kontabël ekzistuese mund të sjellin njohjen e gabuar të aktiveve të kerkimit dhe vlerësimit të tyre. Megjithatë, shqetësimi i tij gjithashtu konsistonte në faktin se kontabilizimi i shpenzimeve minerare të kërkuara dhe vlerësuar, në rast se kryhen sipas SNK 8, mund të rezultojë në një mbideklarim të shpenzimeve. Në mungesë të standardeve të pranura ndërkombëtare për shpenzime të tilla, Bordi arriti në përfundimin se e kishte të pamundur të jepte një gjykim të sakte përpara kryerjes së rishikimit të gjerë mbi kontabilizimin e aktiviteteve nxjerrëse.
- BC21 Disa sugjeruan se Bordi duhet t'i kërkojë njësitë ekonomike të zbatojnë kërkesat kombëtare të kontabilitetit (d.m.th. SKK) gjatë kontabilizimit të kërkimeve për burime minerare dhe vlerësimit të tyre, derisa Bordi të përfundojë rishikimin e plotë të kontabilitetit të aktiviteteve nxjerrëse, në mënyrë që të parandalojë zgjedhjen e politikave kontabël që nuk japin baza të plota kontabilizimi. Në pajtueshmëri me konkluzionet e nxjerra tek SNRF 4, Bordi arriti në përfundimin se përcaktimi i kërkesave sipas SKK mund të shkaktojë probleme. Moszbatimi i SKK te vendit të tyre nga disa njësi ekonomike mund të sjellë probleme të tjera në këtë përcaktim. Për shembull, disa njësi ekonomike jashtë SHBA-së, me aktivitet nxjerrës në sektorin e naftës dhe të gazit mund të zbatojnë SKK-të e SHBA-së. Për më tepër, është e pazakontë, dhe faktikisht, jashtë mandatit të Bordit që të imponojë kërkesat e përcaktuara nga një organizatë tjetër.
- BC22 Kështu, Bordi mori vendimin se njësitë ekonomike do të vazhdojnë të ndjekin politikat kontabël të përdorura deri në momentin e zbatimit të kërkesave të kësaj SNRF-je për herë të parë, sipas kërkesave të paragrafit 10 të SNK 8, por me disa përjashtime, si më poshtë. Një njësi ekonomike mund t'i përmirësojë këto politika kontabël nëse janë në pajtueshmëri me kriteret e përcaktuara (shihni paragrafët 13 dhe 14 të SNRF-së).

- BC23 Bordi pohon se në këtë moment është e vështirë të bësh ndryshime të pjesshme tek praktikat e njohjes dhe matjes, sepse shumë nga aspektet e kontabilizimit të aktiviteteve nxjerrëse janë të ndërlidhura me aspektet që nuk do të merren parasysh derisa Bordi të përfundojë rishikimin e plotë të kontabilizimit të aktiviteteve nxjerrëse. Megjithatë, mos – imponimi i kërkesave të kësaj SNRF-je e ul vlerën e vertetësisë dhe besueshmërisë së pasqyrave financiare të një njësie ekonomike deri në një shkallë të papranueshme.

Elementet e koston së aktiveve të kerkimit dhe vlerësimi i tyre

- BC24 Projekt Paraqitja 6 paragrafi 7 rendit shembuj shpenzimesh që lidhen me kërkimet për burime minerare dhe vlerësimin e tyre, shpenzime të cilat mund të përfshihen në koston e aktivitetit minerar të kërkuara dhe vlerësuara. Shpenzimet e përmendura në Projekt Paraqitjen 6 paragrafi 8 nuk mund të njihen si aktive kerkimi dhe vlerësimi. Reaguesit paraqiten mundësi për qartësi me të medha lidhur me këto paragrafë, dhe me shumë shembuj të llojeve të shpenzimeve që mund të përfshihen apo përjashtohen nga to.
- BC25 Në bazë të përgjigjeve, Bordi vendosi të riformulojë udhëzimin për të deklaruar se lista nuk është e fundme, dhe se njësitë e paraqitura janë shembuj shpenzimesh që mund, por jo gjithmonë, të përbushin përkufizimin e shpenzimeve minerare të kërkuara dhe vlerësuara. Gjithashtu, Bordi vëreu se SNRF-të kërkojnë që shpenzimet të trajtohen në mënyrë të unifikuar si për aktivitetet e krahasueshme, ashtu edhe ndërmjet periudhave raportuese. Çdo ndryshim që shihet si shpenzim në njohjen si aktiv kerkimi dhe vlerësimi duhet të trajtohet si ndryshim në politikat kontabël që janë kontabilizuar sipas SNK 8. Në pritje të një rishikimi të plotë të kontabilitetit të aktiviteteve nxjerrëse, Bordi mendon se nuk mund të jepet përkufizimi se cilat shpenzime mund të përfshihen apo të përjashtohen nga kjo SNRF.
- BC26 Shpallja 6 paragrafi 8 propozoi që shpenzimet për zhvillimin e burimeve minerare të mos njihen si aktive kerkimi dhe vlerësimi. Reaguesit u shprehën për vështirësitë në identifikimin e shpenzimeve për ‘zhvillim’. Bordi nuk dha ndonjë përkufizim për ‘zhvillimin e burimeve minerare’ sepse kjo gjë nuk është pjesë e objektit të kësaj SNRF-je.
- BC27 Megjithatë, Bordi vëreu se pas përcaktimit të aftësisë teknike dhe qëndrueshmërisë tregtare të nxjerrjes së një burimi minerar, zhvillimi i këtij burimi minerar ishte shembull i fazës së zhvillimit të një projekti të brendshëm. Paragrafi 57 i SNK 38 jep udhëzime që duhen ndjekur gjatë hartimit të politikave kontabël për këtë aktivitet.
- BC28 Shpallja 6 propozoi se koston e administrimit apo kosto të tjera të përgjithshme duhen përjashtuar nga matja fillestare e aktiveve minerare të kërkuara dhe vlerësuarat e tyre. Mjaft reagues sugjeruan se koston e administrimit apo kosto të tjera të përgjithshme që janë të *ngarkueshme drejtpërdrejt* tek aktivitetet minerare të kërkuara dhe vlerësuarat minerare të kërkuara dhe vlerësuarat duhet të cilësohen dhe përfshihen në vlerën kontabël të aktivitetit. Këta reagues pranuan se kjo formë është në përputhshmëri me trajtimin e këtyre kostove sipas inventarit (paragrafi 11 i SNK 2 *Inventarët*) dhe aktiveve jo-materiale (paragrafi 67(a) i SNK 38). Megjithatë, Bordi nënvizoi se një trajtim i tillë mund të dukej sikur kishte mungesë përputhshmërie me paragrafin 19(d) të SNK 16. SNRF-ja nuk u konsiderua si Standardi i përshtatshëm për zgjidhjen e kësaj mospajtueshmërie, dhe Bordi vendosi të heqë referimin në këtë SNRF për shpenzimet e përgjithshme administrative dhe shpenzime të tjera të përgjithshme. Trajtimi i këtyre shpenzimeve behet sipas zgjedhjes së politikave kontabël; politika e zgjedhur duhet të përputhet me një nga trajtimet e dhëna sipas SNRF-ve.

Matja pas njohjes

- BC29 SNRF-ja e lejon një njësi ekonomike t'i njohë aktivet e kerkimit dhe vlerësimin e tyre për matjen e këtyre aktiviteteve, pas njohjes, duke përdorur metoden e koston ose të rivlerësimit të tyre në SNK 16 dhe SNK 38. Metoda e zgjedhur duhet të jetë në pajtueshmëri me mënyrën se si një njësi ekonomike i klasifikon aktivet minerare të kërkuara dhe vlerësuarat minerare të kërkuara dhe vlerësuarat. Këto metoda rivlerësimi lejojnë rivlerësimin e aktiveve kur përbushen kërkesat e përcaktuara (shihni paragrafët 31–42 të SNK 16 dhe paragrafët 72–84 të SNK 38). Metoda e rivlerësimit që paraqitet tek SNK 38 mund të përdoret vetëm kur vlera e drejtë e aktivitetit përcaktohet nga referimi me tregun aktiv; metoda e rivlerësimit e paraqitur tek SNK 16 i referohet vetëm ‘evidencës së bazuar në treg’. Bordi shprehu shqetësimin për këtë mospërputhshmëri, dhe se njësi ekonomike mund të zgjedhë politikat kontabël për realizimin e matjes së aktiveve minerare të kërkuara dhe vlerësuarat në mënyrë me të leverdishme për të.
- BC30 Disa reagues shprehën shqetësimin për versionin e propozuar në Projekt Paraqitjen 6. Disa prej tyre nuk ishin dakord me rivlerësimin e aktiveve minerare të kërkuara dhe vlerësuarat, duke preferuar ndalimin arbitrar të matjes nga e para. Të tjerë shprehën shqetësimin për besueshmërinë e matjes. Bordi arriti në përfundimin se nuk janë paraqitur arsye thelbësore për të arritur në një përfundim të ndryshëm nga Shpallja 6. Edhe pse rivlerësimi i një aktiviteti kerkimi sipas SNK 16 ose SNK 38 mund të mos jetë i përhapur, ndalimi i matjes nga e para me përzgjedhje nuk shihej si i përshtatshëm për lloje specifike të aktiveve të SNK 16 apo SNK 38.
- BC31 Aktivitetet minerare të kërkuara dhe vlerësuarat minerare të kërkuara dhe vlerësuarat mund të lindin si rezultat i kombinimit të biznesit. Bordi theksoi se SNRF 3 *Kombinimet e biznesit* gjen zbatim për të gjitha njësitë

ekonomike, duke kërkuar përputhshmërinë me SNRF-të dhe që çdo aktiv kerkimi dhe vlerësimi i tyre i blerë në një kombinim biznesi duhet të kontabilizohet sipas SNRF 3.

Prezantimi i aktiveve të kerkimit dhe vlerësimi i tyre.

- BC32 Projekt Paraqitja 6 theksoi se Bordi nuk kishte shqyrtuar ende faktin nëse aktivet minerare të kërkuara dhe vlerësuar minerare të kërkuara dhe vlerësuar janë materiale apo jo-materiale. Shume reagues sugjeruan që Bordi të japë sqarime për këtë çështje.
- BC33 Disa aktive kerkimi dhe vlerësimi i tyre trajtohen si aktive jo-materiale (psh. të drejtat për gërmim), ndërsa të tjerat janë padyshim materiale (psh. automjetet dhe mjetet motorike për gërmim). Një aktiv jo-material mund të përdoret për zhvillimin e një aktivi jo-material. Për shembull, një mjet motorik portabel për gërmim mund të përdoret për testim në shpimin e puseve apo për të marrë kampione të kores; pra duket qartë që është pjesë e aktiviteteve të kerkimit. Derisa aktivi material konsumohet për zhvillimin e një aktivi jo-material, shuma që e reflekton këtë konsumim është pjesë e kostos së aktivitetit material. Megjithatë, përdorimi i sondës për të mundësuar zhvillimin e një aktivi jo-material, nuk e shndërron aktivin material në një aktiv jo-material.
- BC34 Në pritje të kryerjes së një rishikimi të plotë të praktikave kontabël për aktivitetet nxjerrëse, Bordi nuk dëshiroi të specifikonte nëse aktivet (dhe cilat aktive) minerare të kërkuara dhe vlerësuar mund të klasifikohen si materiale dhe jo-materiale. Megjithatë, Bordi arriti në përfundimin se një njësi ekonomike duhet t'i klasifikojë elementet e aktiveve minerare të kërkuara dhe vlerësuar si materiale dhe jo-materiale sipas natyrës së tyre, dhe ta përdorë sistematikisht këtë klasifikim. Ky klasifikim shërben si bazë për zgjedhjen e politikave të tjera kontabël siç përshkruhet në paragrafët 29–31 dhe për dhënien e informacioneve shpjeguese të kërkuara nga SNRF-ja.

Zhvlerësimi i tyre i aktiveve të kerkimit dhe vlerësimi i tyre

- BC35 Kur u përgatit Projekt Paraqitja 6, Bordi vendosi se një njësi ekonomike që njeht aktivet minerare të kërkuara dhe vlerësuar minerare të kërkuara dhe vlerësuar duhet t'i testojë këto aktive nëse kanë zhvlerësime, dhe testi i zhvlerësimit që aplikohet duhet të jetë ai i përcaktuar në SNK 36 *Zhvlerësimi i Aktiveve*. Reaguesit pranuan propozimin e përgjithshëm se aktivet minerare të kërkuara dhe vlerësuar duhen testuar nëse ka zhvlerësime. Megjithatë, propozimet e Bordit për një “njësi gjeneruese të mjeteve monetare për aktivet minerare të kërkuara dhe vlerësuar minerare të kërkuara dhe vlerësuar” (NjGjM e posaçme) nuk u panë si të përshtatshme apo të dobishme.

Përcaktimi i zhvlerësimit

- BC36 Në disa raste, dhe veçanërisht në njësitë ekonomike që merren vetëm me kerkime, aktivet e kerkimit dhe vlerësimit nuk krijojnë fluks të mjeteve monetare, dhe ka informacion të pamjaftueshëm rreth burimeve minerare të një fushe të caktuar ku njësia ekonomike jep një parashikim të arsyeshëm të sasisë së rikuperueshme të aktiveve minerare të kërkuara dhe vlerësuar. Kjo ndodh sepse kerkimi dhe vlerësimi i burimeve minerare nuk ka arritur stadin ku njësia ekonomike merr informacion të mjaftueshëm për parashikimin e fluksit të mjeteve monetare në të ardhmen. Pa këtë informacion, është e pamundur të parashikohen kostot e shkurtuara të vlerës së drejtë në shitje apo vlerës në përdorim; dy masat e shumës së rikuperueshme të paraqitura tek SNK 36. Reaguesit vunë re se kjo do të sillte shume raste të anulimit të menjëhershëm të aktiveve të kerkimit.
- BC37 Bordi u bind nga argumentet e reaguesve që njohja e humbjeve të zhvlerësimit sipas kësaj baze nuk ishte në përputhje me lejimin e vazhdimin të përdorimit të metodave kontabël ekzistuese të aktiveve minerare të kërkuara dhe vlerësuar. Kështu, në pritje të përfundimit të rishikimit të gjerë të kontabilizimit të aktiviteteve nxjerrëse, Bordi vendosi të ndryshojë formën e njohjes së zhvlerësimit; vlerësimi i zhdëmtimit duhet të nisë nga ndryshimet në fakte dhe rrethana. Megjithatë, ai gjithashtu pohoi se pasi njësia ekonomike të përcaktojë se aktivi i kerkimit dhe vlerësimit është zhvlerësuar, SNK 36 duhet të përdoret për të matur, parandaluar, dhe bërë të njohur zhvlerësimin tek pasqyrat financiare, në varësi të kërkesave të posaçme lidhur me shkallën sipas të cilës përcaktohet zhvlerësimi i tyre.
- BC38 Paragrafi 12 i Projekt Paraqitjes 6 propozoi se një njësi ekonomike pasi të ketë njohur aktivet minerare të kërkuara dhe vlerësuar, duhet të përcaktojë zhvlerësimin në baze vjetore dhe të njohë humbjet nga zhvlerësimi i tyre i dalë sipas SNK 36. Paragrafi 13 propozoi një numër treguesish të zhvlerësimit, të cilat duhet të merren parasysh nga njësia ekonomike së bashku me treguesit e përshkruar tek SNK 36. Reaguesit deklaruan se këta tregues nuk arrijnë rezultatin e kërkuar nga Bordi, veçanërisht në rrethanat kur informacioni i nevojshëm për vlerësimin e tyre të rezervave minerare nuk është i disponueshëm.
- BC39 Bordi zëvendësoi propozimet në paragrafët 12 dhe 13 të ED 6 me një përjashtim nga kërkesat për njohjen sipas SNK 36. Bordi vendosi që, derisa njësia ekonomike të ketë të dhëna të mjaftueshme për të përcaktuar aftësinë

teknike dhe qëndrueshmërinë tregtare, aktivet minerare të kërkuara dhe vlerësuara nuk duhen testuar për zhvlerësime. Megjithatë, kur ky informacion të bëhet i disponueshëm, ose kur fakte apo rrethana të tjera sugjerojnë se aktivi mund të jetë zhvlerësuar, aktivet minerare të kërkuara dhe vlerësuara duhen parë për zhvlerësime të mundshme. SNRF-ja sugjeron tregues të mundshëm të zhvlerësimit.

Niveli sipas të cilit bëhet zhvlerësimi

- BC40 Gjatë hartimit të Projekt Paraqitjes 6, Bordi vendosi se nevojitej standardizim midis nivelit sipas të cilit ishte akumuluar kostoja dhe nivelit sipas të cilit bëhej vlerësimi i tyre. Pa këtë standardizim, ekzistonte rreziku që shpenzimet që janë pjesë e kostos së një aktivi kerkimi dhe vlerësimi, sipas një prej metodave më të zakonshme të kontabilitetit të kërtimeve për burime minerare dhe vlerësimit të tyre do të mund të njiheshin si fitim apo humbje në përputhje me SNK 36. Për rrjedhojë, Projekt Paraqitja 6 propozoi që një njësi ekonomike që njeh aktivet minerare të kërkuara dhe vlerësuara duhet të bëjë vetëm një herë një zgjedhje për të testuar ato aktive qoftë në nivelin e njësise se gjenerimit të mjeteve monetare (NjGjM) të SNK 36, apo në nivelin e një NjGjM të posaçme. Projekt Paraqitja 6 shpjegoi se çdo aktiv tjetër përveç aktiveve minerare të kërkuara dhe vlerësuara që përmban NjGjM e posaçme duhet të vazhdojnë të jenë në varësi të testimeve të veçanta për zhvlerësim sipas SNK 36, dhe se testi i zhvlerësimit duhet të kryhet përpara se NjGjM e posaçme të testohet për zhvlerësim.
- BC41 Reaguesit e kundërshtuan propozimin e Bordit. Në veçanti, dhe për arsye të ndryshme, ata nuk pranuan që NjGjM e posaçme ofronte lehtësimin që duhej të ofronte për arsye se:
- (a) një njësi ekonomike e re, e vogël ose që merret vetëm me kerkim, mund të mos disponojë fluksin monetar të nevojshëm për të mbështetur ato aktive kerkimi dhe vlerësimi që nuk gjenerojnë mjete monetare.
  - (b) njësia ekonomike që zbaton një metodë të suksesshme të testeve kontabël që lidhen në mënyrë tipike me sjelljen e zhvlerësimit të çdo aktivi material afatgjatë. Megjithatë, për shkak të mënyrës së përkufizimit të kësaj NjGjM të posaçme tek shpallja 6, kjo njësi ekonomike do të detyrohet të kryejë teste zhvlerësimi në nivel NjGjM.
  - (c) NjGjM e posaçme i jep menaxhimit liri të madhe veprimi.
- Gjithashtu, ekzistonte shqetësimi që, për shkak se aktivet minerare të kërkuara dhe vlerësuarat mund të agregohen me aktive të tjera në NjGjM e posaçme, mund të ketë konfuzion rreth metodës së duhur të matjes që do të zbatohet (kosto më të pakta të vlerës së drejtë në shitje apo vlerës në përdorim). Si rezultat, shumë reagues ndaj Projekt Paraqitjes 6 menduan se Bordi nuk ia arriti qëllimit në këtë aspekt, dhe u shprehën se ata parapëlqenin të përdornin SNK 36 pa NjGjM e posaçme.
- BC42 Edhe pse Bordi ishte në kundërshtim me disa nga argumentet e dhëna nga reaguesit, ai pranoi se NjGjM e posaçme më shumë çorientonte sesa ndihmonte. Kjo sugjeronte që NjGjM nuk nevojitej. Paragrafi 20 i Bazës për konkluzione në Projekt Paraqitje 6 theksoi ngurrimin e Bordit në prezantimin e NjGjM së posaçme. Heqja e NjGjM së posaçme eliminonte shumë ndërlikime në SNRF-në e propozuar dhe konfuzionin e strukturave përbërëse. Kjo do të thoshte gjithashtu se njësitë ekonomike me aktivitet nxjerrës do t'i përcaktonin aktivet për zhvlerësim në të njëjtin nivel si njësitë e tjera ekonomike – duke dhënë një nivel më të lartë krahasueshmërie sesa në rast të kundërt.
- BC43 Anëtarët e Bordit theksuan se paragrafi 22 i SNK 36 kërkon që zhvlerësimi të përcaktohet në nivel individual aktivesh 'përveç rastit kur aktivi nuk gjeneron hyrjen e mjeteve monetare që janë mjaft të pavarura nga aktivet apo grupet e aktiveve të tjera'. Gjithashtu, paragrafi 70 i SNK 36 kërkon që 'nëse ekziston një treg aktiv për produktin e prodhuar nga një aktiv apo grup aktivesh, ky aktiv apo grup aktivesh do të identifikohet sipas njësisë që gjeneron mjete monetare'. Në disa raste të njohjes së aktiveve minerare të kërkuara dhe vlerësuara, psh. në sektorin e naftës, çdo pus është i aftë të prodhojë hyrjen e mjeteve monetare që janë të dallueshme dhe mundëson një matje të besueshme, sepse ekziston një treg aktiv për naftën bruto. Bordi shprehu shqetësimin se heqja e NjGjM së posaçme mund të shkaktojë që njësite ekonomike që njohin aktivet minerare të kërkuara dhe vlerësuara ta testojnë zhvlerësimin në një nivel të ulët.
- BC44 Kjo çështje u nënvijëzua në *Azhornimin e SNKB* në Korrik të vitit 2004, në përmbledhjen e projektit dhe në dokumentet e faqes së Internetit të SNKB-së *Efekti i Rishqyrtimit*. Këto dokumente iu dërguan edhe ekipit të projektit të kerkimit të Bordit dhe palëve të tjera së bashku me kërkesën për t'i nxitur strukturat përbërëse t'i përgjigjeshin çështjeve të ngritura. Bordi mori 16 letra me komente.
- BC45 Pjesa më e madhe e reaguesve vijuan të mbështetnin heqjen e NjGjM së posaçme. Ata gjithashtu mbështetën nocionin se njësitë ekonomike duhet ta testojnë zhvlerësimi i tyre në nivelin e qendrës së kostos dhe sugjeruan që Bordi të shqyrtojë përkufizimin e 'aktivit' meqë lidhet me aktivet minerare të kërkuara dhe vlerësuara. Reaguesit argumentuan se një trajtim i tillë do ta reflektojë me qartë mënyrën se si industria i menaxhon operacionet e veta. Bordi u bind nga këto argumente, dhe vendosi të lejojë që njësitë ekonomike të kenë një sasi fleksibiliteti në alokimin e aktiveve minerare të kërkuara dhe vlerësuara drejt njësive apo grupit të njësive që gjenerojnë mjete monetare, në varësi të limitit të sipërm të përmasës së njësise apo grupit të njësive.

- BC46 Bordi vendosi që trajtimi i zhvlerësimit të emrit të mirë në rishikimet e SNK 36, në vitin 2004, paragrafët 80–82 japin modelin më të mirë të disponueshëm brenda SNRF-ve në drejtim të arritjes së objektivit. Ai shënoi se njësitë ekonomike mund të jenë në gjendje të monitorojnë aktivet minerare të kërkuara dhe vlerësuara për qëllim të brendshëm të menaxhimit në nivelin e një fushe naftë, apo organizmi të përafërt për xeherorët. Qëllimi i Bordit nuk ishte kërkesa për përcaktimin e zhvlerësimit në një nivel kaq të ulët. Si rrjedhojë, SNRF-ja lejon agregimin e NjGJM. Megjithatë, Bordi vendosi që niveli sipas të cilit bëhet përcaktimi i zhvlerësimit të mos jetë më i madh sesa një segment, duke u bazuar në formatin e raportimit paresor apo dytesor të njësisë ekonomike sipas SNK 14 *Raportimi Segmentar*. Bordi arriti në përfundimin se, në përputhje me emrin e mirë sipas trajtimit të përshkruar nga SNK 36, ku ky trajtim ishte i nevojshëm për garantimin se njësitë ekonomike, e menaxhuar në bazë matricash, mund të testojë për zhvlerësim aktivet minerare të kërkuara dhe vlerësuara në nivelin e raportimit që shfaq mënyrën e menaxhimit të operacioneve të tyre. Kjo kërkesë nuk është me pak rigorozë sesa kërkesa e Projekt Paraqitjes 6 që NjGJM e posaçme të mos jetë ‘më e gjerë sesa një segment’.*
- BC47 Si rrjedhojë, Bordi vendosi ta përjashtojë NjGJM e posaçme nga kjo SNRF. Për ta bërë këtë, u theksua se heqja e kësaj kërkesë ka të mirat e mëposhtme:
- (a) Pasi të identifikohet zhvlerësimi, njësitë ekonomike që njohin aktivet minerare të kërkuara dhe vlerësuara do të japin një pamje më të unifikuar të matjes, prezantimit dhe deklarimit të zhvlerësimit.
  - (b) eliminohet konfuzioni se cilat praktika duhet të ndiqen nga njësitë ekonomike në momentin e njohjes për herë të parë të aktiveve minerare të kërkuara dhe vlerësuara.
  - (c) shmanget risku që është vënë në dukje nga disa letra komentesh se NjGJM mund të shndërrohej në një ‘normë të sektorit të ekonomisë’, duke kufizuar kështu opsionet e Bordit pas përfundimit të një rishikimi të gjerë të aktiviteteve nxjerrëse.

Anulimi i humbjeve nga zhvlerësimi

- BC48 Të gjitha njësitë ekonomike u kërkohet të përmbushin kërkesat (domethënë përcaktimet në paragrafët 109–123 të SNK 36) për të gjitha aktivet (me përjashtim të investimeve të emrit të mirë dhe kapitalit neto të klasifikuar të disponueshëm për shitje) lidhur me anulimin e humbjeve nga zhvlerësimi i tyre. Reaguesit ndaj Projekt Paraqitjes së IFRS 6 të cilët komentuan për këtë çështje, dhe që nuk ranë dakord me aftësinë e anulimit të humbjeve nga zhvlerësimi nuk dhanë argumente të reja se përse Bordi duhet të ndalojë anulimin e humbjeve nga zhvlerësimi në rastin e aktiveve minerare të kërkuara dhe vlerësuara. Për rrjedhojë, Bordi pohoi sërish konkluzionin e tij se propozimi që aktivet minerare të kërkuara dhe vlerësuara të përjashtohen nga kërkesa për anulimin e humbjeve nga zhvlerësimi ishte i papërshtatshëm.

Ndryshime në politikat kontabël

- BC49 SNK 8 ndalon çdo ndryshim në politikat kontabël nëse nuk kërkohet nga një SNRF, përveç rastit kur ndryshimi bën që të ofrohet një informacion më i besueshëm dhe më i përshtatshëm për politikat. Megjithatë dëshira e Bordit ishte të shmange ndryshimet e panevojshme në këtë SNRF, kjo nuk përjashton kërkesën që njësitë ekonomike të argumentojnë ndryshimet në politikat kontabël. Në pajtueshmëri me konkluzionet e SNRF 4, Bordi vendosi të lejoje ndryshimet në politikat kontabël për aktivet minerare të kërkuara dhe vlerësuara nëse këto ndryshime bëjnë që pasqyrat financiare të jenë me shumë relevante (por jo më pak të besueshme), nëse pasqyrat financiare janë më të besueshme (por jo më pak relevante), sipas gjykimit të paraqitur në kriteret e SNK 8.

Dhënia e informacionit shpjegues

- BC50 Kërkesat për deklarim në këtë SNRF bazohen në parimin se një njësi ekonomike duhet të japë informacione shpjeguese që identifikojnë dhe ilustrojnë shumat e njohura në pasqyrat financiare të cilat rrjedhin nga aktiviteti kërkimor për burime minerare dhe vlerësimi i tyre, të plotësuara nga deklaratimet specifike që përmbushin objektivin në fjalë.
- BC51 Megjithatë reaguesit ranë dakord se duhet lejuar që njësitë ekonomike të kenë fleksibilitet në përcaktimin e nivelit të agregimit dhe shumën për të cilën jepen informacione shpjeguese, ata sugjeruan që Bordi të prezantojë kërkesa më specifike dhe më të standardizuara për dhënen e informacionit. Disa reagues shprehën shqetësimin se larmia e kontabilizimit të kërkimeve për burime minerare dhe vlerësimi i tyre mund të pakësojë krahasueshmërinë.

* Në 2006 SNK 14 u zëvendësua nga SNRF 8 *Segmentet e Biznesit*, të cilat nuk kërkojnë identifikimin e segmenteve paresore dhe dytesore. Shihni paragrafin 150A të Bazës për Konkluzione në SNK 36 *Zhvlerësimi i Aktiveve*

- BC52 Bordi arriti në konkluzionin se trajtimi nga shpallja 6 ishte superior ndaj kërkesës për një liste të gjate informacionesh shtjelluese të hollësishme, për shkak se u përqendrua tek parimi themelor:
- (a) njësitë ekonomike e kanë më të lehtë të kuptojnë parimin themelor të kërkesave, gjë që nxit përputhshmërinë.
  - (b) shmanh dhënien e informacioneve shpjeguese që mund të mos jenë të nevojshme për përmbushjen e objektivave themelore të rrethanave të çdo njësie ekonomike, dhe mund të shkaktojë mbingarkesën me informacione. Kjo gjë që bën që informacioni i rëndësishëm të humbë midis hollësirave.
  - (c) i jep njësitë ekonomike fleksibilitet për të vendosur nivelin e përshtatshëm të agregimit, duke mundësuar që përdoruesit të shikojnë kuadrin e përgjithshëm, pa qenë nevoja për kombinimin e informacioneve me karakteristika të ndryshme.
  - (d) lejon që raportimi i shpenzimeve të kerkimit dhe vlerësimi i tyre të bëhet në formë segmentare, si në baze vjetore, ashtu dhe në bazë akumulative.
- BC53 Disa reagues sugjeruan që Bordi të kërkojë që dhënia e informacioneve shpjeguese të jetë e ngjashme me mënyrën e përshkruar në paragrafët 73 dhe 74 të SNK 16, ose në paragrafët 118–125 të SNK 38. Si SNK 16, ashtu edhe SNK 38 përmbajnë përjashtim të objektit të aktiveve të kerkimit dhe vlerësimi i tyre. Kështu, njësitë ekonomike që i njohin këto aktive mund të pretendojnë se kërkesat janë të pazbatueshme. Bordi mori vendimin që, megjithëse objekti i këtyre standardeve i përjashton aktivet minerare të kërkuara dhe vlerësuara, kërkesa e tyre për dhënien e informacioneve shpjeguese do të sjellë dhënien e një informacioni të lidhur me kuptimin e pasqyrave financiare, dhe do të jetë i dobishëm për përdoruesit. Për rrjedhojë, Bordi konkludoi se SNRF-ja duhet të konfirmojë se dhënia e informacioneve shpjeguese kërkohet të behet sipas SNK-ve 16 dhe 38, në pajtueshmëri me mënyrën se si njësia ekonomike i klasifikon aktivet minerare të kërkuara dhe vlerësuara të tyre [domethënë materiale (SNK 16) ose jo-materiale (SNK 38)].
- BC54 Gjithashtu, disa reagues sugjeruan se Bordi duhet të kërkojë shpalljen e informacionit jo-financiar, ku përfshihen:
- (a) sasia e rezervës tregtare;
  - (b) të drejtat për kerkim, zhvillim dhe prodhim të burimeve të paripërtëritshme;
  - (c) dhënia e informacioneve rreth stadeve pas kerkimit dhe vlerësimi i tyre; dhe
  - (d) numri i viteve që në momentin e fillimit të kerkimit, dhe një vlerësim i kohës së mbetur deri në marrjen e vendimit për aftësinë teknike dhe qëndrueshmërinë tregtare të nxjerrjes së burimit minerar.

Rezervat tregtare

- BC55 Bordi pranoi se informacioni rreth sasisë së rezervës tregtare është ndofta informacioni shpjegues më i rëndësishëm i një njësie ekonomike me aktivitet nxjerrës. Megjithatë, Bordi theksoi se rezervat tregtare zakonisht përcaktohen pas përfundimit të fazës së kerkimit, dhe konkludoi se dhënia e këtij informacioni është përtej objekti të kësaj SNRF-je.

Hapat pas kerkimit dhe vlerësimit të tyre

- BC56 Si për rezervat tregtare, Bordi konkludoi se, megjithëse informacioni rreth stadeve të kerkimit dhe vlerësimit mund të jetë i dobishëm për përdoruesit e pasqyrave financiare, dhënia e këtij informacioni është përtej objekti të kësaj SNRF-je.

Harku kohor i projektit

- BC57 Bordi gjithashtu arriti në përfundimin se shpallja e numrit të viteve që prej fillimit të kerkimit, dhe parashikimi i kohës së mbetur deri në marrjen e një vendimi për zhvillimin, gjen zbatim vetëm për aktivitetet e kerkimit në shkallë të gjerë. Ai theksoi se nëse projekti është thelbësor, paragrafi 103(c) i SNK 1 e kërkon gjithsesi shpalljen e informacionit, domethënë si informacion i nevojshëm shtesë për të kuptuar pasqyrat financiare.

Data e hyrjes në fuqi

- BC58 Projekt Paraqitja 6 propozoi që SNRF-ja të hyjë në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë në datën 1 Janar 2005, ose më pas kësaj date. Bordi vendosi të ndryshojë datën e hyrjes në fuqi në datë 1 Janar 2006 për të mundësuar që njësitë ekonomike të kenë më shumë kohe për kalimin tek kjo SNRF. Për njësitë ekonomike që dëshirojnë apo u kërkohet të vënë në zbatim SNRF-në përpara kësaj date, Bordi vendosi që ta lejojë një gjë të tillë.

Tranzicioni

- BC59 Në Projekt Paraqitjen 6, Bordi nuk propozoi ndonjë tranzicion të veçantë. Për rrjedhojë, paragrafët 14 – 27 të SNK 8 gjejnë zbatim për ndryshimet në kontabilitet që janë të nevojshme si rezultat i kësaj SNRF-je.
- BC60 Disa reagues shprehen shqetësimin rreth zbatimit të propozimeve të periudhave të mëparshme – veçanërisht ato që lidhen me zhvlerësimin dhe përfshirjen apo përjashtimin e disa shpenzimeve nga aktivet e kerkimit dhe vlerësimit. Në veçanti, reaguesit kërkuar që, nëse Bordi do të kërkojë që disa propozime të mëparshme të hyjnë sërish në fuqi, ai duhet të japë udhëzime rreth tranzicionit dhe se si të bëhet identifikimi i elementëve që më parë janë njohur si aktive minerare të kërkuara dhe vlerësuara, ndërsa tani nuk janë me pjesë e këtij përcaktimi.
- BC61 SNK 8 kërkon që njësitë ekonomike që njohin aktivet minerare të kërkuara dhe vlerësuara të përcaktojnë nëse ka ndonjë fakt apo rrethane që tregojnë zhvlerësim në periudha të mëparshme. Bordi konkludoi se aplikimi në retrospektive ka pak mundësi të përfshijë përdorimin e vrojtimit, sepse faktet dhe rrethanat e identifikuar në këtë SNRF janë përgjithësisht tregues objektivë, dhe, nëse ka patur në një datë të caktuar, kjo është çështje fakti. Megjithatë, Bordi vërejt se kjo gjë dha lehtësim gjatë tranzicionit të SNRF 4 në aplikimin e testit të përshtatshmërisë së pasivit ndaj periudhave krahasuese mbi bazën e pazbatueshmërisë, kryesisht sepse ky test përfshin përdorimin e parashikimeve aktuale të fluksit monetar në të ardhmen nga kontratat e sigurimit të një njësie ekonomike. Bordi nuk pret që trajtimi i zhvlerësimit në SNRF 6 të përfshijë në të njëjtën shkallë parashikimet aktuale të fluksit monetar në të ardhmen dhe të ndryshimeve të tjera. Megjithatë, ai është i ndërgjegjshëm se shumëllojshmëria e formave të vlerësimit të rikuperimit do të thotë që parashikimet aktuale të fluksit monetar në të ardhmen dhe ndryshimeve të tjera mund të jenë vënë në përdorim nga disa njësi ekonomike.
- BC62 Kështu, në pajtueshmëri me SNRF 4, Bordi konkludoi se nëse nuk mund të gjeje zbatim kryerja e testit të zhvlerësimit sipas informacionit krahasues për periudhat vjetore që fillojnë para datës 1 Janar 2006, njësia ekonomike në fjalë duhet ta bejë të ditur këtë fakt.
- BC63 Disa reagues shprehen shqetësimin se njësia ekonomike do të hasë në vështirësi gjatë përgatitjes së shifrave krahasuese për vitin 2004, dhe sugjeruan që njësia ekonomike të përjashtohet nga riparaqitja e krahasimeve gjatë tranzicionit, duke patur parasysh që SNRF-ja do të prezantohej në 1 Janar 2005, dhe mund të rezultonte në ndryshime thelbësore.
- BC64 Bordi shqyrtoi një çështje të ngjashme kur hartoi ED 7 *Instrumentet Financiare: Dhënia e Informacioneve Shpjeguese*, në të cilën konkludohej se njësitë ekonomike që i zbatojnë kërkesat e propozuara në Projekt Paraqitjen 7 vetëm kur ato bëhen të detyrueshme, duhet t'i kërkohej të japin informacione shpjeguese dhe krahasuese, sepse këto njësi ekonomike kanë kohë të mjaftueshme në dispozicion për përgatitjen e informacionit.
- BC65 Në Projekt Paraqitjen 7, Bordi vendosi të propozojë që një njësi ekonomike që (a) adopton SNRF-te për herë të parë përpara datës 1 Janar 2006 dhe (b) zbaton SNRF-në përpara kësaj date, duhen përjashtuar nga kërkesa për dhënie të informacionit krahasues për vitin e parë të zbatimit. Bordi krahasoi shqetësimet e ngritura nga strukturat përbërëse në përgjigje të Projekt Paraqitjes 6 dhe çështjet që mori në shqyrtim gjatë hartimit të Projekt Paraqitjen 7, dhe vendosi që konkluzionet e Projekt Paraqitjen 7 ishin të përshtatshme për këtë SNRF.
- BC65A Në Qershor të vitit 2005, Bordi i bëri një ndryshim të vogël paragrafit 36B të SNRF 1 për të sqaruar qëllimin e tij se përjashtimi i paraqitur në këtë paragraf gjen zbatim tek kërkesat për matje dhe njohje të SNRF 6, dhe kërkesat për dhënie të informacioneve shpjeguese.

Përmbledhje e ndryshimeve nga Projekt Paraqitja 6

- BC66 Pikat e mëposhtme janë një përmbledhje e ndryshimeve kryesore të SNRF-së nga Projekt Paraqitja 6. Bordi:
- (a) hoqi frazën që bënte ndalimin specifik të futjes së kostos administrative dhe kostove të tjera të përgjithshme tek matja fillestare e aktiveve minerare të kërkuara dhe vlerësuara (paragrafi 28).
  - (b) prezantoi një kërkesë që njësitë ekonomike të klasifikojnë aktivet minerare të kërkuara dhe vlerësuara si materiale dhe jo-materiale në varësi të natyrës së aktivitetit të kërkuar, dhe ta zbatojë këtë klasifikim sistematikisht (paragrafët 32–34).
  - (c) ndryshoi parimin e zhvlerësimit në mënyrë që zhvlerësimi i tyre të njihet në baze të fakteve dhe rrethanave dhe të matet, prezantohet dhe shpallet në përputhje me kërkesat e SNK 36, në varësi të modifikimit të nivelit sipas të cilit përcaktohet zhvlerësimi i tyre. (paragrafët 36–39).
  - (d) hoqi treguesit e zhvlerësimit të tyre të propozuar në Projekt Paraqitje 6 dhe i zëvendësoi me shembuj faktesh dhe rrethanash që sugjerojnë se aktiviteti i kerkimit dhe vlerësimit është zhvlerësuar (paragrafët 36–39).
  - (e) hoqi njësinë e posaçme të gjenerimit të mjeteve monetare për aktivet e kerkimit dhe vlerësimit t dhe në vend të tyre kërkoj që njësitë ekonomike të përcaktojnë politikën kontabël për alokimin e aktiveve

minerare të kërkuara dhe vlerësuara tek njësia apo njësitë e gjenerimit të mjeteve monetare për qëllim të testit të zhvlerësimi i tyre (paragrafët 40–47).

- (f) ndryshoi datën e hyrjes në fuqi të SNRF-së në mënyrë që SNRF-ja të jetë efektive për periudha vjetore që fillojnë në datën 1 Janar 2006, ose më pas (paragrafi 58).
- (g) u dha njësive ekonomike mbështetje lehtësuese për tranzitimin tek adoptimi i SNRF-ve për herë të parë, dhe adoptimin e kësaj SNRF-je përpara datës 1 Janar 2006 (paragrafët 59–65).

Opinione kundërshtuese ndaj SNRF 6

Opinione kundërshtuese nga Robert P Garnett, James J Leisenring, Warren J McGregor dhe John T Smith

- DO1 Mospajtimi i z. Garnett, z. Leisenring, z. McGregor dhe z. Smith me çështjen e SNRF 6.
- DO2 Të katër anëtarët e sipërpërmendur të Bordit kishin mospërputhje mendimesh me anëtarët e tjerë të Bordit sepse ata nuk lejonin që njësite ekonomike të kishin alternativën e vazhdimit të trajtimit kontabël ekzistues për aktivet minerare të kërkuara dhe vlerësuara. Në veçanti, ata besonin se të gjitha njësitë ekonomike duhet t'u kërkohej që të vinin në zbatim paragrafët 11 dhe 12 të SNK 8 *Politikat kontabël, Ndryshime në Vlerësimet Kontabël dhe Gabimet* kur hartonin politikat kontabël për aktivet minerare të kërkuara dhe vlerësuara. Këta anëtarë të Bordit besonin se kërkesat e SNK 8 kanë një lidhje dhe zbatueshmëri të veçantë kur një SNRF-je i mungojnë specifikimet, siç është rasti i njësitë ekonomike që njohin aktivet minerare të kërkuara dhe vlerësuara. Kjo është mjaft e vërtetë sepse SNRF-ja lejon vazhdimin e një shumëllojshmërie bazash për matjen e këtyre njësitë, dhe për shkak të mos shqyrtimit të *Kuadrit*, njohja e aktiveve mund të jetë e papërshtatshme. Sipas këndvështrimit të anëtarëve të Bordit, nëse një njësi ekonomike nuk i përmbush këto kërkesa, nuk duhet lejuar që pasqyrat financiare t'i paraqesë si pasqyra të hartuara sipas Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar.
- DO3 Z. Garnett dhe z. McGregor gjithashtu kundërshtuan modifikimet e kërkesave të SNK 36 për qëllim të vërejtjes se aktiveve minerare të kërkuara dhe vlerësuara për zhvlerësime, që përshkruhen nga paragrafët 18 –22 të kësaj SNRF-je. Mendimi i tyre ishte që kërkesat e SNK 36 duhet të zbatohen në tërësinë e tyre për aktivet minerare të kërkuara dhe vlerësuara Moskryerja e një pune të tillë mund të rezultojë në faktin se aktivet minerare të kërkuara dhe vlerësuara vazhdojnë të mbarten, kur dihet që aktive të tilla nuk janë të rikuperueshme. Kjo mund të sjellë përjashtimin e informacionit relevant nga pasqyrat financiare për shkak se humbja nga zhvlerësimi nuk është njohur në baza kohore, dhe futja e informacionit jo të besueshëm, për shkak të përfshirjes së aktiveve që nuk përfaqësojnë një pamje të vërtetë të transaksioneve apo ngjarjeve të tjera që synojnë të përfaqësojnë.
- DO4 Shqetësimet e të katër anëtarëve të Bordit u intensifikuan për shkak të mungesës (së deritanishme) nga axhenda kryesore e punës së Bordit të një projekti mbi kontabilizimin në përgjithësi të kërtimeve për burime minerare dhe vlerësimet të tyre. Megjithatë ka nisur një projekt studimi, ka pak të ngjarë që Bordi të jetë i afte të zhvillojë standarde për raportimin financiar në një hark kohor afatmesëm. Gjithashtu, ka të ngjarë që koncesioni i përshkruar në paragrafin DO2 dhe, në çështjet e z. Garnett dhe z. McGregor, në paragrafin DO3, do të mbeten në funksionim për një fare kohe.

